

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

cu privire la organizațiile necomerciale

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I. Dispoziții generale

Articolul 1. Obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege stabilește principiile de constituire, înregistrare și încetare a organizațiilor necomerciale, de desfășurare a activității, precum și procedura de obținere a statutului de utilitate publică.

(2) Prevederile prezentei legi nu se aplică organizațiilor care nu sunt înregistrate, instituțiilor publice, partidelor politice, sindicatelor, patronatelor, cultelor religioase și părților lor componente, asociațiilor de proprietari în condominiu, precum și altor persoane juridice de drept public sau privat, modul de constituire și funcționare al cărora este reglementat de alte legi speciale.

(3) În sensul prezentei legi, prin organizație necomercială se înțelege asociația obștească, fundația și instituția privată.

(4) Prevederile Legii nr. 220-XVI, din 19 octombrie 2007 se aplică organizațiilor necomerciale în măsura în care aceasta nu contravine prezentei legi.

Articolul 2. Noțiunile de asociație obștească, fundație și instituție privată

(1) Asociația obștească este o organizație necomercială, independentă, constituită benevol, de cel puțin două persoane fizice și/sau juridice, în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită.

(2) Fundația este organizația necomercială, fără membri, constituită benevol de una sau mai multe persoane fizice și/sau juridice, dotată cu patrimoniu distinct și separat de cel al fondatorilor, în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită.

(3) Instituția privată este o organizație necomercială, independentă, constituită benevol, de către un singur fondator persoană fizică sau juridică, în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită.

Articolul 3. Principiile de constituire și de funcționare

(1) Organizațiile necomerciale se constituie benevol. Nimeni nu poate fi constrâns să fondeze organizații necomerciale, să devină membru al unei asociații obștești, sau să fie sancționat pentru că a fondat, este sau nu membru al unei organizații necomerciale. Persoanele se pot asocia fără a fi obligate să-și înregistreze organizația.

(2) Organizațiile necomerciale sunt libere să-și stabilească structura internă, scopurile și activitățile sale.

(3) Organizațiile necomerciale sunt libere să solicite, să primească și să folosească mijloace financiare și materiale, din țară sau de peste hotare, în vederea atingerii scopurilor statutare.

Articolul 4. Atributele organizației necomerciale

(1) Organizația necomercială își desfășoară activitatea sub o denumire. Denumirea conține:

- a) forma de organizare, după caz: „Asociația Obștească”, „Fundația”, „Instituția Privată”
  - b) denumirea propriu-zisă.
- (2) Denumirea organizației necomerciale cuprinde și alte date care nu contravin legislației.
  - (3) Denumirea organizației necomerciale trebuie să permită deosebirea de autoritățile publice și alte organizații.
  - (4) Denumirea deplină se scrie în grafie latină cu semne diacritice. În denumire pot fi utilizate cuvinte scrise în alte grafii, care se scriu cu caractere latine. Fondatorul este obligat să prezinte organului înregistrării de stat semnificația cuvintelor scrise în alte grafii sau limbi folosite în numele concret.
  - (5) Organizația necomercială are dreptul să folosească în denumirea sa numele unei persoane numai cu consimțământul acesteia sau, după caz, al succesorilor acesteia. Pentru folosirea în denumirea organizației necomerciale a cuvintelor „Moldova”, „Republica Moldova”, a denumirilor de localități, precum și a denumirilor istorice ale acestora, nu este necesară nicio permisiune și nu se percepe nici o plată.
  - (6) Organizația necomercială poate avea simbolică proprie, care nu coincide cu simbolică de stat a Republicii Moldova, a altor state sau a altor entități, inclusiv a celor care sunt interzise în Republica Moldova.
  - (7) Organizația necomercială dispune de sediu. Sediul organizației necomerciale este considerat sediul înscris în registrul de stat al organizațiilor necomerciale. Organizația poate avea și alte adrese pentru corespondență.

Articolul 5. Relațiile dintre stat și organizațiile necomerciale

- (1) Statul respectă, protejează și asigură libertatea de asociere.
- (2) Autoritățile publice tratează în mod egal și nu discriminează organizațiile necomerciale.
- (3) Statul asigură dreptul contribuabililor de a direcționa desemnări procentuale în folosul organizațiilor necomerciale care desfășoară activități de utilitate publică. Statul poate acorda sprijin financiar și material, inclusiv oferirea în condiții preferențiale a dreptului de a folosi proprietatea publică, organizațiilor necomerciale care desfășoară activități de utilitate publică.
- (4) Statul poate institui reguli pentru organizațiile necomerciale în vederea prevenirii spălării banilor și combaterii terorismului doar în măsura în care aceste reguli sunt conforme standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului.
- (5) Statul poate interveni în activitatea organizațiilor necomerciale doar dacă aceasta constituie o măsură necesară într-o societate democratică pentru a asigura securitatea națională, siguranța publică, apărarea ordinii sau prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a drepturilor și libertăților altora.

Capitolul II. Activitatea, drepturile și obligațiile organizațiilor necomerciale

Articolul 6. Activitatea organizației necomerciale

- (1) Organizația necomercială poate activa în beneficiul public, în beneficiul membrilor săi sau al altor persoane.
- (2) În vederea realizării scopurilor sale statutare, organizația necomercială poate desfășura orice gen de activitate neinterzisă de lege. Organizația necomercială este în drept să desfășoare activitate economică, inclusiv de antreprenoriat social. Activitatea economică poate fi exercitată fie nemijlocit de către organizația necomercială, fie prin constituirea persoanelor juridice cu scop

lucrative. Activitatea organizației necomerciale care conform legii este supusă licențierii va fi practică doar după obținerea licenței.

(3) Organizația necomercială poate susține partidele politice, organizațiile social-politice, blocurile electorale și candidații în alegeri în sensul Codului electoral sau chestiunile supuse referendumului, cu condiția că ea acționează în mod transparent, cu respectarea actelor sale constitutive și a prevederilor Codului electoral, precum și a normelor cu privire la susținerea partidelor politice. Folosirea în aceste scopuri a mijloacelor bănești și a valorilor materiale primite de la stat este interzisă.

(4) Organizația necomercială care încalcă prevederile alin. (3) pierde sprijinul financiar și alte preferințe oferite de stat, precum și dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală. Organizația necomercială restituie statului contravaloarea sprijinului obținut și sursele primite de la stat și folosite cu încălcarea prevederilor alin. (3).

Articolul 7. Drepturile și obligațiile organizației necomerciale

(1) În vederea atingerii scopurilor statutare, organizația necomercială are toate drepturile garantate de legislația Republicii Moldova, inclusiv să:

- a) realizeze și să promoveze inițiative cu caracter civic, economic, cultural, educativ, precum și alte inițiative neinterzise de lege;
- b) desfășoare activități științifice și de instruire;
- c) difuzeze liber informații prin orice forme neinterzise de lege;
- d) solicite și să primească mijloace financiare și materiale, din țară sau de peste hotare, inclusiv fonduri publice;
- e) finanțeze programe în țară și în străinătate, prin acordarea de granturi, burse, ajutoare materiale și financiare;
- f) reprezinte și să apere interesele legitime ale membrilor săi și ale altor persoane în fața autorităților publice în vederea atingerii scopurilor statutare.

(2) Organizația necomercială este obligată să respecte legislația Republicii Moldova, inclusiv să:

- a) își ajusteze statutul în cazul modificării legislației;
- b) țină evidența membrilor săi în cazul asociațiilor obștești;
- c) prezinte, în termen de cel mult 3 luni, organului înregistrării de stat, documentele care confirmă modificarea statutului, schimbarea adresei electronice, schimbarea sediului, a componentei organelor de conducere și de control.

(3) Organizația necomercială publică raportul său anual de activitate în cel mult 6 luni de la sfârșitul anului pentru care este întocmit. Dacă organizația necomercială nu publică raportul anual de activitate, ea va transmite o copie a raportului oricărui solicitant în termen de cel mult o lună. La solicitarea Ministerului Justiției, organizația prezintă acestuia raportul anual de activitate în termen de cel mult o lună. Raportul anual de activitate conține informații referitoare la activitățile desfășurate, valoarea mijloacelor financiare și materiale obținute și folosite, precum și alte informații relevante.

(4) Asociația obștească nu poate fi obligată să accepte noi membri, decât în condițiile stabilite de statut. Această prevedere nu se aplică federațiilor sportive naționale.

Articolul 8. Proprietatea organizației necomerciale

- (1) Organizația necomercială poate avea în proprietate orice bunuri, cu excepțiile stabilite de lege. Proprietatea organizațiilor necomerciale este folosită exclusiv în vederea realizării scopurilor statutare.
- (2) Proprietatea organizației necomerciale se formează din orice surse neinterzise de lege, inclusiv din:
  - a) cotizații de membru, stabilite prin hotărârea organului suprem de conducere;
  - b) donații, granturi și moștenire;
  - c) venituri din activitate economică;
  - d) fonduri publice, inclusiv mijloace financiare obținute în urma desemnării procentuale.
- (3) Profitul organizației necomerciale nu se distribuie între membri, fondatori sau alte persoane.
- (4) Bunurile rămase în urma lichidării benevole a unei organizații necomerciale, după stingerea creanțelor, se transferă unei alte organizații necomerciale cu scopuri similare celei lichidate, menționată în statut sau stabilită de organul suprem de conducere. Bunurile organizației necomerciale lichidate forțat sunt transferate organizației necomerciale menționate în statut sau, în cazul în care statutul nu menționează organizația necomercială beneficiară, organizației necomerciale desemnate de instanța de judecată în urma unui anunț public.

Articolul 9. Desemnarea procentuală și utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma acesteia

- (1) Are dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală organizația necomercială care întrunește cumulativ următoarele condiții:
  - a) desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu art. 21;
  - b) activează timp de cel puțin un an pînă la solicitarea înregistrării în lista beneficiarilor desemnării procentuale;
  - c) în ultimii patru ani, nu a susținut și, pe perioada valorificării surselor obținute în urma desemnării procentuale, nu va susține activitatea unui partid politic, a unei organizații social-politice sau a unui candidat la alegeri, în sensul Codului electoral;
  - d) nu are datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.
- (2) Cererea de participare la mecanismul de desemnare procentuală se depune la Ministerul Justiției în modul stabilit de Guvern.
- (3) Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale pot fi utilizate pentru:
  - a) susținerea activităților prevăzute la art. 21, într-un termen ce nu depășește două perioade fiscale după perioada fiscală în care a fost efectuată desemnarea, sumele neutilizate în acest termen restituindu-se la buget;
  - b) acoperirea cheltuielilor administrative de 50% dacă suma obținută este de pînă la 50000 de lei, de 40% dacă suma este mai mare de 50000 și nu depășește 100000 de lei; de 30% dacă suma este mai mare de 100000 și nu depășește 500000 de lei; de 25% dacă suma este mai mare de 500000 de lei.
- (4) Organizația necomercială care a beneficiat de desemnări procentuale va prezenta rapoarte de utilizare a mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale, în modul stabilit de Guvern.

Articolul 10. Răspunderea pentru utilizarea neconformă sau neraportarea privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale

- (1) Organizația necomercială și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării

procentuale sau care nu raportează utilizarea acestor sume poartă răspundere în conformitate cu legislația și restituie la buget suma utilizată contrar legislației sau neraportată.

(2) Organizația necomercială care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale sau nu raportează utilizarea acestora vor fi excluse de la participare la desemnarea procentuală pentru o durată de doi ani, cu publicarea listei pe pagina web oficială a Ministerului Justiției.

Capitolul III. Constituirea, înregistrarea, reorganizarea și lichidarea organizației necomerciale

Articolul 11. Fondatorii

(1) Organizația necomercială poate fi constituită de către persoane fizice și juridice.

(2) Minorii și persoanele ocrotite pot fonda organizații și deveni membri ai asociațiilor obștești în condițiile stabilite de prezenta lege și Codul civil.

(3) Autoritățile și instituțiile publice, întreprinderile de stat și municipale nu pot constitui organizații necomerciale sau deveni membri ai asociațiilor obștești. Această restricție nu se aplică instituțiilor de învățământ, care pot constitui fundații și instituții private.

(4) Fondatorii asociației obștești devin membri ai acesteia din momentul înregistrării asociației obștești de către organul înregistrării de stat.

(5) Calitatea de membru al unei asociații obștești sau de fondator al fundației sau al instituției private se transmite unui singur succesor.

(6) Dacă asociația obștească rămâne cu un singur membru, acesta, în termen de trei luni, este obligat să admită noi membri, fie să decidă reorganizarea sau lichidarea benevolă a asociației obștești.

Articolul 12. Actul de constituire

(1) Organizația necomercială se constituie prin statut. Statutul organizației necomerciale constituite de doi sau mai mulți fondatori, se aprobă prin hotărârea de constituire, consemnată în proces-verbal, iar statutul organizației necomerciale constituită de un singur fondator, prin decizie, respectiv testament.

(2) Statutul organizației necomerciale prevede:

- a) denumirea deplină;
- b) termenul pentru care se constituie;
- c) scopurile pentru care a fost constituită;
- d) procedura și condițiile de reorganizare și lichidare;
- e) structura organizației, organele de conducere și control, competența și durata mandatului acestora;
- f) modul de constituire și lichidare a sucursalelor;
- g) modul de numire a administratorului și după caz ale altor organe ale organizației necomerciale;
- h) procedura de adoptare și modificare a statutului;
- i) modalitatea prin care se asigură transparența activității sale;
- j) alte clauze care nu contravin legii.

(3) Statutul asociației obștești prevede datele de la alin. (2), precum și:

- a) condițiile și procedura de primire a noilor membri și de încetare a calității de membru;
- b) drepturile și obligațiile membrilor;

- c) procedura și termenele de convocare a adunării generale a membrilor;
- (3) Statutul fundației conține:
- a) prevederi cu privire la patrimoniul cotizat, care va fi echivalentul acel puțin 2 salarii medii pe economie la momentul depunerii documentelor pentru înregistrarea organizației necomerciale. Patrimoniul cotizat poate fi folosit pentru realizarea scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită fundația;
  - b) prevederi cu privire la relația dintre fondator și fundație.
- (4) Statutul asociației obștești se aprobă de către adunarea generală a fondatorilor, fiind semnat de către toți fondatorii la momentul constituirii.
- (5) Statutul instituției private se aprobă de către fondator.
- (6) Statutul fundației se aprobă de către fondator/fondatori sau de către executorul testamentar cu respectarea dispozițiilor testamentare. În ultimul caz, statutul se autentifică notarial.
- (7) Procesul-verbal al ședinței de constituire, după caz, decizia de constituire a organizației necomerciale conține:
- a) date despre alegerea organelor de conducere și control;
  - b) date privind desemnarea persoanei împuternicite să reprezinte organizația în procesul înregistrării;
  - c) informații cu privire la sediul organizației;
  - d) datele de contact, inclusiv adresa electronică.
- (8) Procesul-verbal al ședinței de constituire al asociației obștești prevede mărimea cotizației de membru.

Articolul 13. Înregistrarea organizațiilor necomerciale

(1) Organizația necomercială se înregistrează de către organul înregistrării de stat autorizat. Fundațiile se înregistrează de către Ministerul Justiției. Asociația obștească și instituția privată se înregistrează, la alegerea fondatorilor, de către Ministerul Justiției sau de către organele administrației publice locale în a căror rază teritorială se va afla sediul ei.

(2) Organizația necomercială dobândește personalitate juridică din momentul înregistrării.

(3) Pentru înregistrarea organizației necomerciale, a modificărilor și completărilor la statutul acesteia, se percepe o taxă, în mărimea și modul prevăzut de Guvern.

(4) Până la depunerea documentelor pentru înregistrare, fondatorul sau unul dintre fondatori solicită de la Ministerul Justiției, prin poșta electronică, confirmarea disponibilității denumirii. Ministerul Justiției răspunde în termen de 5 zile lucrătoare.

(5) Denumirea organizației necomerciale se rezervează de către Ministerul Justiției, la cerere, pe un termen de 6 luni. Pentru rezervare nu se percepe taxă.

(6) Pentru înregistrare, persoana împuternicită depune, în termen de 3 luni de la data aprobării statutului, la organul înregistrării de stat, următoarele documente, a căror listă este exhaustivă:

- a) cererea de înregistrare, semnată de persoana împuternicită prin procesul verbal al ședinței de constituire sau decizia de constituire;
- b) statutul organizației, semnat de către fondatori, în două exemplare;
- c) procesul-verbal al ședinței de constituire sau decizia de constituire;
- d) confirmarea disponibilității denumirii organizației;
- e) lista fondatorilor, cu indicarea numelui, prenumelui, numărul de identificare (IDNP), datei nașterii, domiciliului, cetățeniei fiecăruia, în cazul persoanelor fizice, sau a denumirii, sediului, numărului de identificare de stat (IDNO) și documentul care confirmă împuternicirile de reprezentare, în cazul persoanelor juridice;
- f) dacă în denumirea organizației necomerciale este folosit numele unei persoane fizice – declarația prin care persoana dată sau după caz, succesorul ei, consimte la folosirea numelui în denumirea organizației necomerciale;
- g) documentul care adevărește stabilirea sediului;

- h) documentul care face dovada achitării taxei de înregistrare;
- i) documentul care confirmă capitalul subscris, în cazul constituirii fundației;
- j) avizul organului de specialitate al administrației publice, în cazul constituirii asociațiilor naționale și federațiilor sportive naționale.

(7) Organul înregistrării de stat, în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea documentelor, adoptă decizia de înregistrare sau de refuz în înregistrarea organizației, cu excepția situației specificate la alin. (8).

(8) În cazul constatării curențelor în documentele depuse, în termenul menționat în alin. (7), organul înregistrării de stat solicită înlăturarea acestora. Organul înregistrării de stat adoptă o decizie în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea documentelor ajustate.

(9) Prin decizie motivată, înregistrarea organizației necomerciale se refuză dacă:

- a) scopurile pentru care a fost constituită contravin securității naționale, siguranței publice, apărării ordinii sau prevenirii infracțiunilor și această măsură este necesară într-o societate democratică;
- b) curențele menționate la alin. (8) nu au fost înlăturate în termen de 3 luni de la solicitarea organului înregistrării de stat.

(10) Decizia organului înregistrării de stat se expediază persoanei care a depus documentele pentru înregistrare prin orice mijloc care permite confirmarea recepționării, în termen de 3 zile lucrătoare de la adoptare.

(11) Modificările și completările ulterioare în statutul organizației necomerciale se înregistrează potrivit procedurii de înregistrare a organizației necomerciale cu respectarea prevederilor Codului civil și intră în vigoare din data înregistrării lor. Pentru înregistrarea modificărilor, organizația prezintă documentele care confirmă respectarea procedurii prevăzute de statut pentru modificarea acestuia. Pentru înregistrarea modificărilor și completărilor condiționate de modificarea legislației nu se percepe nicio taxă.

(12) Refuzul de a înregistra organizația, în temeiul alin. (9) lit. b) nu constituie un obstacol pentru depunerea repetată a documentelor pentru înregistrare. Examinarea cererii repetate de către organul înregistrării de stat și adoptarea deciziei respective se face potrivit procedurii generale.

(13) Refuzul de a înregistra organizația necomercială poate fi contestat în instanța de judecată, în procedura contenciosului administrativ.

Articolul 14. Registrul de stat al organizațiilor necomerciale

(1) Ministerul Justiției ține registrul de stat al organizațiilor necomerciale în formă electronică, care este parte integrantă a Registrului de stat al unităților de drept. Organele administrației publice locale țin evidența asociațiilor obștești și instituțiilor private înregistrate de către acestea. Datele privind organizația necomercială înregistrată de către organele administrației publice locale se transmit Ministerului Justiției în termen de 5 zile lucrătoare de la înregistrare.

(2) În registru se înscriu următoarele date:

- a) denumirea organizației și forma juridică de organizare;
- b) data înregistrării și numărul de înregistrare;
- c) datele de contact ale organizației;
- d) numele și prenumele administratorului;
- e) date cu privire la scopurile organizației;
- f) date cu privire la statutul de utilitate publică.

g) autoritatea care a înregistrat organizația.

(3) În registru pot fi înscrise și alte date.

(4) Registrul se ține în limba de stat, se actualizează și este public pe internet.

Articolul 15. Atribuțiile organului înregistrării de stat autorizat

(1) Organul înregistrării de stat autorizat colaborează cu autoritățile și instituțiile publice, cu alte entități, încheind cu acestea acorduri de colaborare privind schimbul de informații și stabilirea procedurilor comune de activitate, preponderent în regim on-line, în vederea îndeplinirii atribuțiilor stabilite de lege.

(2) În cazul depistării documentelor sau informațiilor neautentice despre organizația necomercială, organul înregistrării de stat anunță despre aceasta organizația necomercială și acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea deficiențelor. În cazul neconformării cu cerința organului înregistrării de stat, acesta anunță organele competente pentru fi întreprinse acțiunile de rigoare.

Articolul 16. Încetarea activității organizației necomerciale

(1) Organizația necomercială își încetează activitatea prin:

- a) lichidare benevolă;
- b) lichidare forțată;
- c) reorganizare prin fuziune, dezmembrare sau transformare.

(2) Procedura de lichidare benevolă a organizației este prevăzută de statutul organizației. Dacă este prevăzut de statut, fondatorul fundației poate decide lichidarea benevolă a fundației.

(3) Organizația necomercială poate fi lichidată forțat prin hotărâre judecătorească, la cererea Ministerului Justiției, dacă activitatea acesteia contravine securității naționale, siguranței publice, apărării ordinii sau prevenirii infracțiunilor, protecției sănătății, a moralei ori a drepturilor și libertăților altora și această măsură este necesară într-o societate democratică, precum și dacă nu au fost respectate prevederile art. 11 alin. 6. Neprezentarea raportului anual de activitate după solicitarea repetată a Ministerului Justiției, constituie temei pentru inițierea procedurii de lichidare forțată, dacă raportul de activitate nu a fost prezentat în termen de 6 luni de la cea de-a doua solicitare. Examinarea cererii de lichidare forțată este de competența Judecătoriei Chișinău.

(4) Instanța de judecată care examinează cererea de lichidare forțată, la cererea Ministerului Justiției, poate dispune suspendarea activității organizației necomerciale până la soluționarea cererii de lichidare. Suspendarea activității organizației necomerciale poate fi dispusă doar dacă această măsură este necesară într-o societate democratică. Decizia de suspendare poate fi contestată cu recurs separat de fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate oferi organizației necomerciale posibilitatea să înlătore, în termen de până la 6 luni, carențele invocate în cererea de dizolvare forțată.

Capitolul IV. Organele de conducere și control

Articolul 17. Organele de conducere și control

(1) Organul suprem de conducere al organizației necomerciale este:

- a) adunarea generală a membrilor, în cazul asociațiilor obștești;
- b) fondatorul, în cazul instituției private;
- c) consiliul, în cazul fundației.

(2) Organizația necomercială este administrată de către administrator, numit în modul prevăzut de statut.

(3) Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii organizației necomerciale și activității administratorului, organul suprem de conducere poate desemna unul sau mai mulți cenzori, în modul prevăzut de statut. Nu poate fi cenzor:

- a) administratorul și membrii consiliului organizației;
- b) soțul, afini și rudele administratorului/membrilor consiliului până la gradul al IV-lea inclusiv;

- c) persoana cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni economice, infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere sau de persoane care gestionează organizații comerciale, comise cu intenție;
- (4) Asociația obștească și instituția privată poate avea consiliu, desemnat de organul suprem de conducere în modul prevăzut de statut. Administratorul asociației obștești și instituției private nu poate fi membru al consiliului.
- (5) Pot face parte din consiliul organizației necomerciale doar persoanele individuale, desemnate în condițiile prezentei legi.
- (6) Organizația necomercială poate avea și alte organe care contribuie la activitatea organizației. Atribuțiile acestora sunt prevăzute de statut.

Articolul 18. Atribuțiile organului suprem de conducere

(1) Organul suprem de conducere:

- a) aprobă, modifică și completează statutul organizației necomerciale;
- b) decide crearea sucursalelor și filialelor organizației necomerciale;
- c) admite și exclude membrii, în cazul asociațiilor obștești, dacă statutul nu prevede altfel;
- d) alege și revocă membrii consiliului în modul stabilit de statut;
- e) aprobă tranzacțiile de proporții ale organizației, în modul stabilit de statut;
- f) dacă este stabilit de statut, anulează hotărârile administratorului și ale consiliului, fără a aduce atingere drepturilor terților de bună-credință;
- g) modifică patrimoniul cotizat, în cazul fundației;
- h) schimbă sediul organizației necomerciale;
- i) decide asupra reorganizării sau dizolvării benevole a organizației necomerciale, a sucursalei și filialei acesteia, în modul stabilit de statut și cu respectarea legislației;
- j) decide asupra altor chestiuni date în competența sa prin lege sau statut.

(2) Organul suprem de conducere este condus de către unul din membrii săi, în modul stabilit de statut.

(3) Organul suprem de conducere se convoacă în ședință ordinară cel puțin o dată în an, în modul prevăzut de statut. Organul suprem de conducere se convoacă în ședință extraordinară în modul prevăzut de statut.

(4) Ședința organului suprem de conducere este deliberativă dacă la ea participă mai mult de jumătate din membrii săi. Dacă ședința nu este deliberativă, următoarea ședință va avea loc în cel mult o lună, iar aceasta este deliberativă în modul prevăzut de statut.

(5) Modul de participare și desfășurare a ședințelor organului suprem de conducere, precum și dreptul de vot, este stabilit în statut. Lucrările organului suprem de conducere se consemnează în procesul-verbal.

(6) Hotărârile organului suprem de conducere se adoptă cu majoritatea voturilor membrilor care participă la ședința deliberativă, dacă prezenta lege sau statutul nu prevede altfel.

(7) Ședința organului suprem de conducere la care urmează a fi decisă reorganizarea și lichidarea benevolă a asociației obștești și a fundației este deliberativă dacă la ea participă cel puțin 2/3 din membri. Decizia cu privire la reorganizare și lichidare benevolă a asociației obștești și a fundației se ia cu cel puțin 2/3 din voturi.

(8) Membrul organului suprem de conducere are acces la toate documentele organizației și este în drept să verifice documentele contabile, evidența patrimoniului și tranzacțiile organizației necomerciale.

Articolul 19. Administratorul

(1) Administratorul este persoana fizică cu capacitate deplină de exercițiu, desemnată în modul și pentru durata mandatului stabilită de statut. Administratorul poate fi reales de un număr nelimitat de ori, dacă statutul nu prevede altfel.

(2) Organizația necomercială poate avea mai mulți administratori dacă aceasta este prevăzut în statut.

(3) Administratorul are următoarele atribuții:

- a) gestionează activitatea organizației necomerciale în modul stabilit de lege și statut;
- b) reprezintă organizația necomercială în raport cu autoritățile publice și terții;
- c) execută hotărârile organelor de conducere și control ale organizației necomerciale;
- d) întocmește anual raportul cu privire la activitatea organizației necomerciale și îl transmite organelor de conducere, în modul prevăzut de statut;
- e) asigură publicarea raportului anual cu privire la activitatea organizației necomerciale;
- f) exercită alte atribuții prevăzute de lege și statut.

(4) Administrator nu poate fi:

- a) persoana căreia, prin lege sau hotărâre judecătorească, îi este interzisă deținerea funcției de administrator sau a unei alte funcții care acordă dreptul de dispoziție asupra bunurilor materiale;
- b) persoana fizică adultă ocrotită prin tutelă, în măsura în care prin hotărâre judecătorească, i-a fost limitat dreptul de dispoziție, sau nu i-a fost permisă încheierea de sine stătător ori cu asistența tutorelui, a actelor juridice de administrare a patrimoniului, cu excepția actelor juridice de Codul civil;
- c) persoana cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni economice, infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere sau de persoana care gestionează organizații, comise cu intenție.

Articolul 20. Organul de control

(1) Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii organizației și activității administratorului, organul suprem de conducere poate desemna un cenzor sau decide ca activitatea acesteia să fie auditată anual de către un auditor extern. Cenzorul are un mandat limitat în timp, stabilit de statut.

(2) Administratorul este obligat să pună la dispoziția organului de control toate documentele necesare pentru efectuarea controlului.

(3) Organul de control întocmește anual un raport cu privire la activitatea financiară a organizației și îl transmite organelor de conducere, în modul prevăzut de statut.

(4) Organul de control sesizează organul suprem de conducere, sau un alt organ prevăzut de statut, dacă a constatat fapte care contravin legii sau statutului organizației necomerciale și care au cauzat sau pot cauza prejudicii considerabile acesteia.

Capitolul V. Statutul de utilitate publică

Articolul 21. Activitatea de utilitate publică

(1) În sensul prezentei legi, activitatea de utilitate publică este activitatea organizației necomerciale desfășurată în interes general sau în interesul unor colectivități locale, care contribuie la dezvoltarea și susținerea:

- a) educației și instruirii persoanelor, difuzării și acumulării de cunoștințe;
- b) științei, culturii și artei;
- c) sportului, educației fizice și turismului social;

- d) ocrotirii sănătății;
- e) protecției sociale a persoanelor cu dizabilități, a altor persoane și grupuri defavorizate;
- f) creării noilor locuri de muncă;
- g) eradicării sărăciei;
- h) promovării păcii, prevenirii și depășirii conflictelor civile, sociale, etnice și religioase;
- i) susținerea și promovarea sectorului necomercial și a organizațiilor necomerciale;
- j) apărării și promovării democrației și drepturilor omului;
- k) prevenirii criminalității și contribuiri la contracararea acesteia;
- l) protecției mediului;
- m) protejării patrimoniului cultural și a monumentelor istorice;
- n) spiritului și activismului civic, inclusiv participarea la procesul decizional și transparența sectorului public.

(2) Comisia de Certificare, poate aprecia ca fiind de utilitate publică și alte activități decât cele menționate la alin. (1), dacă acestea întăresc statul de drept, democrația, determină dezvoltarea socială și economică a țării.

Articolul 22. Statutul de utilitate publică

(1) Statutul de utilitate publică se atribuie organizației necomerciale care desfășoară activități de utilitate publică menționate la art. 21 și întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) activează de cel puțin un an până la depunerea cererii;
- b) statutul prevede scopuri ce vizează activități de utilitate publică;
- c) are un consiliu format din cel puțin 3 persoane care nu sînt angajate ale organizației necomerciale și care supraveghează activitatea acesteia;
- d) are un organ de control prevăzut la art. 20;
- e) membrii organelor de conducere și control ale organizației necomerciale respectă regulile cu privire la conflictul de interese.
- f) nu are datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale precedente;
- g) nu are în calitate de fondator sau membri partide politice sau organizații social-politice;
- h) nu susține activitatea unui partid politic, organizații social-politice sau candidat la alegeri în sensul Codului electoral;
- i) publică raportul anual de activitate.

(2) Statutul de utilitate publică se atribuie prin decizia Comisiei de Certificare. Acest fapt se menționează în Registrul de stat al organizațiilor necomerciale. Statutul de utilitate publică se atribuie pe un termen de trei ani.

(3) Organizațiile necomerciale care dețin statutul de utilitate publică urmează să notifice Comisia de Certificare, în termen de 30 zile, dacă survin circumstanțe care îi fac ineligibili pentru a beneficia de acest statut. În acest caz, în termen de 30 de zile de la recepționarea notificării, Comisia de Certificare retrage statutul de utilitate publică.

(4) Retragerea statutului de utilitate publică implică decăderea din dreptul la beneficiile obținute anterior în baza acestui statut. Organizația necomercială notifică imediat autoritățile publice centrale și locale, de la care a obținut beneficii în temeiul statutului de utilitate publică, despre retragerea acestui statut. Comisia de Certificare poate, la cerere sau din oficiu, examina problema retragerii statutului de utilitate publică, dacă se invocă încălcarea condițiilor privind statutul de utilitate publică.

Articolul 23. Beneficiile statutului de utilitate publică

- (1) Autoritățile publice centrale și locale sprijină activitatea organizațiilor necomerciale de utilitate publică, inclusiv prin:
  - a) acordarea de facilități fiscale în condițiile legii;
  - b) închirierea, în condiții preferențiale, a spațiilor sau darea lor în folosință gratuită;
  - c) finanțarea activităților propuse de organizațiile necomerciale;
  - d) plasarea de comenzi sociale;
  - e) contractarea de achiziții publice.
- (2) Autoritatea publică poate desfășura în comun cu organizația necomercială activități menționate la art. 21. Decizia asupra solicitării de susținere financiară sau materială a organizației necomerciale se adoptă în urma unui concurs public.
- (3) Anunțul și condițiile de desfășurare a concursului și criteriile de evaluare se publică cu cel puțin o lună înainte de data limită pentru depunerea propunerilor de susținere financiară sau materială.
- (4) Susținerea financiară sau materială a activităților organizațiilor necomerciale se efectuează în bază de contract.
- (5) Autoritățile publice verifică utilizarea conform destinației a susținerii financiare și materiale oferite organizațiilor necomerciale.

Articolul 24. Comisia de Certificare

- (1) Comisia de Certificare este organul împuternicit să atribuie statutul de utilitate publică. Comisia activează pe lângă Ministerul Justiției în baza unui regulament aprobat de Guvern.
- (2) Comisia de Certificare este alcătuită din nouă membri, dintre care trei sunt numiți de Președintele Republicii Moldova, trei de Parlament și trei de Guvern. Din cei trei membri desemnați de fiecare autoritate, cel puțin unul este specialist în domeniul financiar și cel puțin unul este reprezentant al organizațiilor necomerciale. Membrii Comisiei de certificare sînt selectați în bază de concurs public.
- (3) Candidat la funcția de membru al Comisiei de Certificare poate fi persoana care:
  - a) cunoaște limba de stat;
  - b) are domiciliul în Republica Moldova;
  - c) se bucură de o reputație ireproșabilă;
  - d) nu este funcționar public;
  - e) nu este membru al unui partid politic sau al unei organizații social-politice;
  - f) este susținută printr-o recomandare de cel puțin o organizație necomercială.
- (4) Mandatul de membru al Comisiei de Certificare încetează în caz de:
  - a) expirare a duratei mandatului
  - b) revocare;
  - c) demisie;
  - d) deces.
- (5) Revocarea membrului Comisiei de Certificare se face în cazul:
  - a) condamnării, în baza hotărârii irevocabile a instanței de judecată, pentru comiterea unei infracțiuni;
  - b) imposibilității de a-și exercita atribuțiile mai mult de trei luni consecutive;
  - c) angajării în calitate de funcționar public;
  - d) obținerii calității de membru de partid sau al unei organizații social-politice.
- (6) Membrii Comisiei de Certificare sînt desemnați pe un termen de patru ani și își exercită mandatul pînă la preluarea funcției de către noii membri.
- (7) Comisia de Certificare își alege președintele prin vot secret dintre membrii ei, cu majoritatea voturilor acestora. Mandatul președintelui Comisiei de Certificare este de doi ani.
- (8) Membrii Comisiei de Certificare pot deține cel mult două mandate consecutive.

(9) Ținerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei de Certificare este asigurată de către Ministerul Justiției.

(10) Comisia de Certificare se întrunește în ședințe nu mai rar de o dată în lună. Ședințele comisiei sînt publice. Data și ora desfășurării ședințelor se stabilesc de președintele comisiei după consultarea membrilor și se publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției, cu cel puțin 10 zile înainte de data stabilită pentru ședință.

(11) Până la data de 31 martie a fiecărui an, Comisia de Certificare publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției raportul său anual de activitate.

(12) Deciziile Comisiei de Certificare cu privire la acordarea și retragerea statutului de utilitate publică se publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției.

(13) Comisia de Certificare are următoarele atribuții:

- a) examinează dosarele organizațiilor necomerciale care solicită statutul de utilitate publică și atribuie acest statut.
- b) informează Ministerul Justiției și alte autorități competente despre organizațiile necomerciale cărora li s-a atribuit ori li s-a retras statutul de utilitate publică;
- c) retragerea statutul de utilitate publică;
- d) instituie consilii consultative și grupuri de experți pentru analiza și dezbaterăa unor probleme ce țin de activitatea organizațiilor necomerciale de utilitate publică;
- e) examinează petiții în problemele ce țin de competența sa.

(14) În exercitarea funcțiilor de control, Comisia de Certificare este în drept:

- a) să ceară și să primească de la autoritățile publice informația necesară pentru control;
- b) să solicite de la persoane fizice și juridice, informații referitoare la activitățile organizației necomerciale ce țin de statutul de utilitate publică;
- c) să sesizeze organele abilitate despre efectuarea de controale asupra respectării legislației;
- d) să solicite organizațiilor necomerciale copii de pe documente și, după caz, documentele în original.

(15) Membrii Comisiei de certificare au acces liber la dosarele organizațiilor necomerciale care au sau care solicită statutul de utilitate publică.

Articolul 25. Procedura de atribuire a statutului de utilitate publică

(1) Organizația necomercială care solicită statutul de utilitate publică prezintă Comisiei de Certificare următoarele documente, a căror listă nu poate fi extinsă:

- a) cererea;
- b) raportul de activitate pentru anul precedent (în cazul solicitării statutului de utilitate publică) sau pentru ultimii trei ani (în cazul reconfirmării statutului de utilitate publică), care conține informații referitoare la activitățile desfășurate, valoarea mijloacelor financiare și materiale obținute și folosite;
- c) declarația financiară, care include:
  - raportul financiar pentru anul precedent de activitate, întocmit conform standardelor contabile;
  - informația despre sursele de finanțare ale organizației, inclusiv granturile primite pentru perioada anterioară depunerii cererii, dar nu mai mare de 3 ani;
  - datele despre folosirea mijloacelor financiare și materiale primite;

- d) declarația pe propria răspundere că întrunește condițiile prevăzute la art. 22 alin. (1).
- (2) Comisia de Certificare, în termen de o lună de la data depunerii cererii complete, examinează solicitarea privind atribuirea statutului de utilitate publică. Dacă documentele prezentate comisiei sunt incomplete, secretariatul comisiei acordă solicitantului un termen de cel puțin 10 de zile pentru înlăturarea neajunsurilor.
- (3) Comisia de Certificare adoptă una din următoarele decizii:
- a) atribuie statutul de utilitate publică;
  - b) respinge cererea privind atribuirea statutului de utilitate publică în cazul neîntrunirii condițiilor prevăzute de art. 22 alin. (1).
- (4) Decizia Comisiei de Certificare se motivează și se transmite solicitantului în termen de 3 zile de la adoptare, prin orice modalitate care confirmă recepționarea.
- (5) Reprezentanții solicitantului au dreptul să asiste la ședința Comisiei de Certificare și să intervină cu explicații privind cererea depusă.
- (6) Decizia Comisiei privind respingerea cererii de atribuire a statutului de utilitate publică poate fi contestat în instanța de judecată, în procedura contenciosului administrativ.

Articolul 25. Controlul conformării la statutul de utilitate publică

- (1) Pe perioada deținerii statutului de utilitate publică, organizația necomercială este obligată să respecte condițiile prevăzute la art. 22 alin (1).
- (2) Comisia de Certificare poate verifica respectarea de către organizația necomercială cu statut de utilitate publică a condițiilor prevăzute de art. 22 alin (1). În cazul depistării abaterilor incompatibile cu statutul de utilitate publică, Comisia de Certificare notifică organizația respectivă cu privire la abaterile depistate și cere înlăturarea acestora în cel mult două luni. În cazul în care organizația necomercială nu a înlăturat în termenul menționat abaterile depistate, Comisia de Certificare îi retrage statutul de utilitate publică. Decizia de retragere poate fi contestată în instanța de judecată, potrivit procedurii contenciosului administrativ. Contestarea în instanța de judecată a deciziei Comisiei de Certificare privind retragerea statutului de utilitate publică, suspendă efectele deciziei contestate.
- (3) Retragerea statutului de utilitate publică implică încetarea facilităților acordate în legătură cu acest statut.

Capitolul VI. Prevederi speciale

Articolul 26. Prevederi speciale privind activitatea politică a organizațiilor necomerciale

- (1) Organizația necomercială, membrul organelor de conducere a acestora, pot participa, interveni în sau desfășura activități politice, campanii electorale, programe electorale, propagandă, în susținerea sau împotriva partidelor politice, organizațiilor social-politice, blocurilor electorale, liderilor acestora sau candidaților, acțiuni de promovare a acestora sau oricare acțiuni lansate de aceștia, desfășurate în comun sau separat, atât în alegeri în sensul Codului electoral sau chestiunilor supuse referendumului, cât și în afara alegerilor, pot fi afiliați cu o organizație politică, participa în sau desfășura activități de influențare a legislației, în următoarele condiții:
- a) nu beneficiază sau nu deține dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală prevăzut la art. 9;

- b) nu este finanțată, nu beneficiază de valori materiale și/sau nu are asistență cu proveniență (directă sau indirectă) din afara Republicii Moldova;
- c) respectă regulile de transparență financiară stabilite de prevederile art. 27;
- d) depune declarație scrisă în acest sens la Ministerul Justiției și Comisia Electorală Centrală cu publicarea acesteia pe pagina web a organizației necomerciale;
- e) acționează în mod transparent;
- f) respectă actele sale constitutive;
- g) respectă prevederile legislației electorale;
- h) nu beneficiază de nici o parte din veniturile organizației necomerciale.

Articolul 27. Reguli de transparență financiară

(1) Organizațiile necomerciale ce beneficiază sau dețin dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală, sunt finanțate, beneficiază de valori materiale și/sau de asistență cu proveniență din afara Republicii Moldova, vor prezenta Ministerului Justiției și vor publica pe pagina web, anual și trimestrial, nu mai târziu de data de 30 a lunii imediat următoare perioade de raportare:

- a) Raportul financiar al organizației necomerciale;
- b) Rapoartele de proveniență și de utilizare a mijloacelor bănești;
- c) Raportul privind veniturile și alte beneficii acordate membrilor organelor de conducere, angajaților și altor persoane fizice contractate;
- d) Raportul de venituri și cheltuieli privind activitățile politice.

(2) Forma și conținutul rapoartelor indicate la alineatul (1) literele a) – c) se aprobă de Ministerul Justiției, iar raportul prevăzut la alineatul (1) litera d) se aprobă de Comisia Electorală Centrală.

Articolul 28. Sancțiuni

(1) Pentru încălcarea prevederilor art. 26 și 27, față de organizația necomercială, membrul organului de conducere a organizației necomerciale, vor fi aplicate următoarele sancțiuni, în următoarea ordine de aplicare:

- a) notificare scrisă privind înlăturarea încălcării admise;
- b) aplicarea unei sancțiuni financiare în mărimea fondului salarial lunar sau în mărimea sumei, valorilor materiale de care organizația financiară a beneficiat în comiterea încălcării respective, oricare este mai mare, aplicate organizației necomerciale și a salariului lunar aplicat membrului organului de conducere responsabil;
- c) pierderea dreptului de sprijin financiar și a altor preferințe de stat precum și a dreptului de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală, cu restituirea statului a contravalorii sprijinului obținut și a surselor primite de la stat, obținute și/sau folosite în comiterea încălcării respective și retragerea certificatului de utilitate publică;
- d) lichidarea organizației necomerciale, în baza unei hotărâri judecătorești.

(2) Sancțiunile vor fi aplicate de Ministerul Justiției.

(3) Neexecutarea în termen a sancțiunii aplicate, atrage după sine aplicarea unei sancțiuni mai aspre.

(4) Nu pot fi aplicate două sancțiuni pentru una și aceeași faptă, uneia și aceleași persoană.

(5) Sancțiunea mai aspră se aplică numai dacă:

- a) au fost aplicate sancțiunile mai puțin aspre ca precedă sancțiunea respectivă, fără omiterea uneia dintre sancțiunile mai puțin aspre prevăzute la literele anterioare;

b) nu a fost înlăturată încălcarea admisă și nu a fost executată sancțiunea aplicată anterior.

În toate cazurile, organizația necomercială este obligată să înlătore încălcările admise.

Capitolul VII. Dispoziții finale

Articolul 29.

(1) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

b) va elabora actele normative necesare implementării prezentei legi.

(2) În termen de 24 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, organizațiile necomerciale înregistrate până la intrarea în vigoare a acesteia vor asigura ca persoanele care fac parte din organele lor de conducere și control să întrunească condițiile prevăzute de prezenta lege și își vor aduce statutele în concordanță cu prevederile prezentei legi.

(3) În termen de 24 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, uniunile de persoane juridice își vor aduce în concordanță actele constitutive cu prevederile prezentei legi. Neaducerea în concordanță a actelor constitutive în termenul prevăzut de prezentul alineat constituie temei pentru inițierea procedurii de lichidare forțată.

(4) Organizațiile necomerciale și uniunile de persoane juridice care, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, nu s-au conformat acesteia, vor fi notificate în scris de către Ministerul Justiției cu privire la necesitatea conformării. În caz de neaducere în concordanță a actelor de constituire în termenul prevăzut de alineatele (3) și (4), Ministerul Justiției notifică suplimentar organizația despre aceasta și acordă termen suplimentar de două luni pentru conformare.

(5) La data intrării în vigoare a prezentei legi, mandatul membrilor Comisiei de Certificare încetează și, în termen de 3 luni, se creează o nouă Comisie de Certificare.

(6) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 153–156BIS), cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 581-XIV din 30 iulie 1999 cu privire la fundații (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.118-119, art. 556).

(7) Până la aprobarea de către Guvern a taxei pentru înregistrarea organizațiilor necomerciale, aceasta este de 90 lei.

Cadrul conex

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea și completarea Codului civil

Art. I. – Codul civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 6 iunie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82-86, art.661), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 180:

- 1) alineatul (1), după cuvântul „scop” se completează cu cuvântul „principal”.
- 2) alineatul (2), litera c) în final se completează cu cuvântul „privată” .

2. Articolul 181 se expune într-o nouă redacție cu următorul conținut:

Articolul 181. Asociația

(1) Asociație este organizația necomercială constituită benevol de cel puțin două persoane, în modul prevăzut de lege, pentru satisfacerea unor necesități necomerciale.

(2) Asociația poate avea forma de asociație obștească, cult religios sau parte componentă a acestuia, partid sau de altă organizație social-politică, de sindicat, de patronat, alte forme în condițiile legii.

(3) În asociație, calitatea de membru se consemnează.

(4) Bunurile transmise asociației de către fondatori (membri) sunt proprietatea ei. Asociația utilizează aceste bunuri în scopurile stabilite în statut.

(5) Membrii nu-și păstrează drepturile asupra bunurilor transmise asociației în proprietate, nici asupra cotizațiilor de membru. Ei nu răspund pentru obligațiile asociației, iar aceasta nu răspunde pentru obligațiile membrilor săi.

(6) Particularitățile constituirii, ale activității, statutul juridic al diferitelor tipuri de asociații se stabilesc prin lege.

3. Din articolul 182, alineatul (1), sintagma „fizice și juridice” se exclude.

4. Articolele 185-186 și 188 se expun într-o nouă redacție, cu următorul conținut:

Articolul 185. Instituția privată

(1) Instituția privată este organizația necomercială constituită de către o singură persoană, pentru realizarea unor scopuri necomerciale, finanțată parțial sau integral de aceasta.

(2) Bunurile transmise instituției private de către fondator sunt proprietatea instituției private, dacă actul de constituire nu prevede altfel.

(3) Instituția privată se constituie în baza hotărârii persoanei, care o dotează potrivit scopului preconizat.

Articolul 186. Statutul organizației necomerciale

(1) Organizația necomercială acționează în bază de statut dacă legea nu prevede altfel.

(2) Statutul se semnează de toți fondatorii dacă legea nu prevede altfel.

(3) În statutul organizației necomerciale se indică:

- a) forma juridică de organizare;

- b) denumirea;
  - c) scopurile pentru care se constituie;
  - d) procedura de constituire, reorganizare și încetare a activității;
  - e) organele de conducere și control, modul de numire, competența și durata mandatului acestora;
  - f) modul de numire a administratorului;
  - g) modalitatea prin care va asigura transparența activității sale;
  - h) alte date stabilite de lege.
- (4) Statutul poate prevedea și alte clauze care nu contravin legii.

Articolul 188. Activitatea economică a organizației necomerciale

Organizația necomercială este în drept să desfășoare activitate economică. Activitatea economică poate fi exercitată nemijlocit de către organizația necomercială, sau prin constituirea, în condițiile legii, a persoanelor juridice cu scop lucrativ.

5. Articolele 190 și 191 se abrogă.